

Handläggare
Tove Nilsson
08-508 26 281

Till
Trafiknämnden
2019-06-13

Bristande snöröjning som hinder för kollektivtrafiken. Svar på skrivelse från vice ordförande Rikard Warlenius m.fl. (V)

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Fredrik Alfredsson
T.f. Förvaltningschef

Ted Ell
Avdelningschef

Sammanfattning

Trafikkontoret har mottagit en skrivelse om bristande snöröjning som hinder för kollektivtrafiken av Rikard Warlenius m.fl. (V). I skrivelsen ställs följande frågor till kontoret:

1. Är bussvägarna verkligen prioriterade i stadens snöröjning?
2. Finns något etablerat samarbete för att säkerställa framkomligheten för bussarna mellan Stockholms stad och Region Stockholm och hur ser det ut?
3. Vilka åtgärder ska trafikkontoret vidta för att säkerställa bussarnas framkomlighet på kort och lång sikt?
4. Hur avser trafikkontoret säkerställa att de upphandlade entreprenörerna korrekt utför den snöröjning de är upphandlade för?

Staden utför vinterväghållning med upphandlade entreprenörer. Vid upphandling ställs kriterier för när snöröjningsinsats ska påbörjas,

Trafikkontoret
Stadsmiljö

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 281
Växel 08-508 27 200
tove.m.nilsson@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

samt hur lång tid entreprenören har på sig för färdigställande. Trafikleder och bussgator prioriteras i vinterväghållningen och har en kortare färdigställandetid än övriga gator.

Vintersäsongen 2018/2019 har bestått av varierande väderlek som under vissa perioder skapat stora mängder isbildning på stadens gator. Dessa isbildningar uppstod när det den 3 februari kom ett relativt stort snöfall som övergick i regn och sedan ett snabbt och kraftigt temperaturfall. Trafikkontorets entreprenörer var ute och arbetade under snöfallet, men lyckades inte få undan snön från alla gator innan det kraftiga temperaturfallet.

Trafikkontoret är medvetet om de brister som funnits i vinterväghållningen under den senaste vintersäsongen. Kontoret har genomfört både en intern revision och en extern revision för att utreda vad som brustit för att kunna åtgärda bristerna inför kommande vintersäsong. Den externa revisionen har lett till att kontoret har polisanmält entreprenörerna för överfakturering och felaktig redovisning av fordon och laster vid utlastning av snö. Det pågår ett arbete där samtliga driftkontrakt går igenom för bedömning av viten utifrån säkerställd data med GPS spår. När det gäller driftkontraktet för Farsta/Skarpnäck så har kontoret underrättat entreprenören om att vite kommer utgå och en process pågår.

Den interna revisionen har lett till att kontoret har gjort en omorganisation för att renodla verksamheten. En särskild enhet har bildats som ska arbeta med vinterväghållnings- och barmarksdriften av stadens gator. Ett särskilt fokus kommer läggas på att utveckla beställarrollen, att tydliggöra processer och arbetssätt samt att förbättra kontroll och uppföljning av entreprenader.

Bakgrund

Trafikkontoret har mottagit en skrivelse från Rikard Warlenius m.fl. (V). I skrivelsen framförs i huvudsak följande:

Den senaste tidens vinterväder har gjort livet mycket besvärligt för många stockholmare. När gatorna var isbelagda var det svårt för gångtrafikanter att ta sig fram och snöväder gjorde det svårt även för biltrafiken och särskilt kollektivtrafiken att ta sig fram vilket förorsakade omfattande störningar i busstrafiken. Stadsdelar som saknar spårbunden kollektivtrafik, till exempel Fagersjö, är särskilt utsatta när snöröjningen misslyckas och busslinjerna ställs in.

Region Stockholm har ansvaret för kollektivtrafiken, men det är kommunerna som har ansvaret för att hålla vägarna som

kollektivtrafiken använder körbara. Enligt Stockholms stads riktlinjer ska snöröjningen prioriteras på trafikleder som används av SL-bussar.

I skrivelsen ställs följande fyra frågor:

1. Är bussvägarna verkligen prioriterade i stadens snöröjning?
2. Finns något etablerat samarbete för att säkerställa framkomligheten för bussarna mellan Stockholms stad och Region Stockholm och hur ser det ut?
3. Vilka åtgärder ska trafikkontoret vidta för att säkerställa bussarnas framkomlighet på kort och lång sikt?
4. Hur avser trafikkontoret säkerställa att de upphandlade entreprenörerna korrekt utför den snöröjning de är upphandlade för?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Trafikkontorets synpunkter

Vintersäsongen 2018/2019 har bestått av varierande väderlek som under vissa perioder skapat stora mängder isbildning på stadens gator. Dessa isbildningar uppstod till exempel när det kom ett relativt stort snöfall den 3 februari som övergick i regn och sedan ett snabbt och kraftigt temperaturfall. Tillsammans skapade detta en olägenhet, särskilt för buss-, gång- och cykeltrafik. Trafikkontorets entreprenörer var ute och arbetade under snöfallet, men lyckades inte få undan snön från alla gator innan det kraftiga temperaturfallet.

Är bussvägarna verkligen prioriterade i stadens snöröjning?

Vinterväghållningen bygger på 11 upphandlade s.k. funktions-entreprenader. Entreprenörerna ska se till att de kriterier som står i kontrakten uppfylls, t.ex. att plogning börjar när kriteriet om antal cm snö på marken är uppfyllt eller att plogningen är klar inom det antal timmar som står i kontrakten. Som beställare är det trafikkontorets uppgift att kontrollera att detta blir gjort enligt kriterierna och med fullgod kvalitet. Kontrakten gäller i 2 år med möjlighet till förlängning i 3 + 2 år.

Enligt kontrakten ska entreprenörerna börja ploga när det kommit ett visst antal centimeter snö på respektive gång-, cykel- och körbanor. Hur många centimeter beror på vilket kontrakt det gäller och det är olika för innerstaden, ytterstaden och trafikleder. Plogningen får ta olika lång tid beroende på klassningen av gatan. Bussgator, inklusive gångbanor och trafikleder prioriteras högst i vinterväghållningen och har kortast färdigställandetid. De

driftupphandlingar som genomförts i ytterstaden under senare år har inneburit en omklassning av gator. Lägre åtgärdstider har införts generellt i ytterstadens områden vilket innebär att vinterväghållningen ska färdigställas snabbare än tidigare.

Vilka åtgärder ska trafikkontoret vidta för att säkerställa bussarnas framkomlighet på kort och lång sikt?

Trafikkontoret är medvetet om de brister som funnits i vinterväghållningen under den senaste vintersäsongen. Kontoret har genomfört både en intern revision och en extern revision för att utreda vad som brustit för att kunna åtgärda bristerna inför kommande vintersäsong. Den externa revisionen har lett till att kontoret har polisanmält entreprenörerna för överfakturering och felaktig redovisning av fordon och laster vid utlastning av snö. Det pågår ett arbete där samtliga driftkontrakt går igenom för bedömning av viten utifrån säkerställd data med GPS spår.

Den interna revisionen har lett till att kontoret har gjort en omorganisation för att renodla verksamheten. En särskild enhet har bildats som ska arbeta med vinterväghållnings- och barmarksdriften av stadens gator. Ett särskilt fokus kommer läggas på att utveckla beställarrollen, att tydliggöra processer och arbetsätt samt att förbättra kontroll och uppföljning av entreprenader.

Hur avser trafikkontoret säkerställa att de upphandlade entreprenörerna korrekt utför den snöröjning de är upphandlade för?

Kontoret genomför kontroller för att säkerställa att krävd funktion uppnås i vinterväghållningen. Kontroller genomförs dels med hjälp av GPS-spår som entreprenörer lämnar vid utfört arbete, men även genom stickprovskontroller ute i staden.

Den interna revisionen visade på brister i uppföljningen av entreprenörernas arbete och kontoret kommer arbeta med att förbättra och förstärka kontrollerna genom att se till att avtalsuppföljning sker lika genom ett enhetligt och systematiskt och strukturerat arbetsätt. Kontoret arbetar också med att förbättra upphandlingarna av driftverksamheten, både när det gäller kravställning och när det gäller vitesförelägganden vid av entreprenörerna bristande utförande.

Finns något etablerat samarbete för att säkerställa framkomligheten för bussarna mellan Stockholms stad och Region Stockholm och hur ser det ut?

Trafikkontoret ingår i Samverkan Stockholmsregionen (SSR), som är en gemensam satsning för en säker och störningsfri region som ska stärka samhällets förmåga att upprätthålla viktiga

samhällsfunktioner i den starkt expansiva Stockholmsregionen. Samverkan sker på chefsnivå med regelbundna möten och gruppen kan sammankallas vid särskilda händelser, vem som helst av parterna kan sammankalla gruppen när behov uppstår.

När SMHI exempelvis går ut med en vädervarning inför stora snöfall eller liknande sammankallas gruppen av länsstyrelsen. Då sker en samordning och planering av resurser och prioriteringar görs gemensamt. Alla organisationer utgår ifrån de roller de har i vardagen, så samverkan sker genom planering och prioritering och det fattas beslut om en regional inriktning för kommande arbeten. Organisationer som ingår i gruppen är allt från kommuner, Trafikverket och bussbolag till SMHI och Sjöfartsverket. Regionen fattar beslut om att ställa in busstrafik om de anser att väglaget medför risker för busstrafiken.

Kontoret ska utveckla ett formaliserat samarbete och utvecklingsarbete med trafikförvaltningen, initialt med fokus på snöröjning. Utvecklingsarbetet kan exempelvis handla om samsyn kring den extremvädterskarta med prioriterade bussgator som trafikförvaltningen och trafikkontoret tidigare samarbetat kring.

Förutom samarbetet i SSR och det kommande utvecklings- och samarbetet med trafikförvaltningen har kontoret nära kontakt med bussoperatörerna för att hantera dagliga störningar och hinder i gatumiljöer för att underlätta och säkerställa en god framkomlighet för busstrafiken i Stockholm.

Trafikkontorets förslag

1. Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på inkommen skrivelse.

Slut

Bilagor

- 1, Bristande snöröjning som hinder för kollektivtrafiken. Skrivelse från Rickard Warlenius mfl (V)